

UKRUDT I KARTOFLER

STØTTET AF

Kartoffelafgiftsfonden

Bekæmpelse af ukrudt i kartofler skal du planlægge ud fra viden om ukrudtsarter på arealet. Diquat er forbudt og ny strategi er nødvendig i læggekartofler

Diquat (Reglone) er nu ude som ukrudtsmiddel før fremspiring af kartofler. Diquat gav mulighed for at nedvisne ukrudtet, selv om en del af kartoflerne var spiret frem i kammen. Uden diquat gælder det, og ikke mindst i læggekartofler, om at være endnu mere oppe på mærkerne med at finde den rette indsats i forhold til markens ukrudtsbestand. Miljøstyrelsen vurderer for øjeblikket en ansøgning om dispensation til anvendelse af Titus, men resultatet er endnu ukendt og det kan være nødvendigt at planlægge ud fra en plan B, hvis afgørelsen trækker ud eller at dispensationen ikke kan opnås.

LÆGGEKARTOFLER

Anvendes fuldt program af **Fenix**, **Proman**, clomazon-midler (**Centium 36 CS** / **Kalif 36 CS**) og evt. **Boxer** og **Titus** (hvis dispensation gives), skal kartoflerne nok blive rene, men omkostningerne bliver tilsvarende høje. Når jordmidlerne nu skal klare sig alene uden nedvisningseffekten fra diquat, gælder det om at få sprøjtet på det optimale tidspunkt. Dvs. så snart kammen har sat sig og ukrudtet er under fremspiring. Effekten af jordmidler falder, når kammen bliver grøn og ukrudtet begynder at få løvblade.

MELKARTOFLER OG ANDRE PRODUKTIONER

I melkartofler og andre produktioner, hvor der kan anvendes glyphosat før fremspiring, er det nødvendigt med en timing af glyphosat-sprøjtningen, som giver sikkerhed for at ingen kartofler

er spiret frem. Det vil normalt være 4-5 dage før de første spirer bryder jordoverfladen. Når der på det tidspunkt er god jordfugtighed og kammen har sat sig, er det oplagt at udsprøjte jordmidlerne sammen med glyphosat. Er det derimod tørt og/eller på jordtyper, hvor kammen ikke er fast, virker jordmidlerne ikke optimalt. Du kan derfor vente med at udsprøjte jordmidlerne til begyndende fremspiring, dvs. stadie 09, hvor de første skud bryder kammen. Så er lidt mere ukrudt spiret frem på kimbladsstadiet, så der opnås bedst mulig kombination af blad- og jordvirkning.

UKRUDTSBEKÆMPELSE EFTER FREMSPIRING

Fenix er blevet godkendt til mindre anvendelse i splitsprøjtning med 2 x 0,25 l pr. ha efter fremspiring til en mere effektiv bekæmpelse af snerlepileurt, ferskenbladet pileurt, vejpileurt, spildraps, hvidmelet gåsefod og storkenæb. Anvendelse efter fremspiring giver lidt bladsvidninger, som dog kun medfører en beskeden risiko for negativ påvirkning af udbyttet. Fenix bør ikke anvendes i læggekartofler efter fremspiring. I landsforsøgene er 2 x 15 g Titus sammenlignet med 2 x 0,25 l Fenix pr. ha, hvor der før fremspiring er anvendt 1,5 l Fenix pr. ha + glyphosat. Generelt er der opnået samme gode effekt mod tokimbladet ukrudt, men mindre effekt mod enårig rapgræs.

Titus er på dispensation ansøgt til at bekæmpe enårig rapgræs og andre græsser efter fremspiring. Proman har en god effekt mod enårig rapgræs, men den holder ikke igennem hele sæsonen. Boxer og Novitron og i mindre grad Fenix og Centium 36 CS har også effekt mod enårig rapgræs, men vil under tørre forhold have nedsat effekt.

Efter fremspiring der mulighed for at bekæmpe burrenerre og sort natskygge med Boxer og hvidmelet gåsefod med MCPA.

STRATEGI FOR ANVENDELSE AF MIDLER FØR FREMSPIRING

Følgende strategier kan bidrage til at optimere bekæmpelsen af ukrudt

Anvend glyphosat i tilstrækkelig dosis til at få bekæmpet alt fremspiret ukrudt 4-5 dage før fremspring af kartoflerne (dog ikke i læggekartofler og på humusjord).

Proman må anvendes til og med vækststadiet 09, dvs. lige før stænglerne bryder overfladen. Det vil være 5-7 dage efter anvendelse af glyphosat, hvor meget nyt ukrudt vil være spiret frem.

Det anbefales at anvende Novitron og Centium/Kalif senest 5 dage før fremspiring, da clomazon kan give hvide planter ved sen udbringning, især hvis der kommer nedbør. I udlandet tillægges det ikke betydning for udbyttet, men er omvendt heller ikke ønskeligt. Anvendes Fenix + Centium/Kalif er det en mulighed at udbringe clomazon sammen med glyphosat og anvende Fenix umiddelbart før fremspiringen. Anvendes Novitron er det ikke muligt at skille anvendelsen af clomazon og acetonen (aktivstoffet i Fenix). Novitron anbefales anvendt 5 dage før

fremspiring, hvilket passer til udbringning af glyphosat. Der er forsøg i gang, som skal vise om anvendelse af clomazon umiddelbart før fremspiring kan anbefales.

I tabel med løsningsforslag til ukrudtsbekæmpelse i kartofler er angivet strategier og doseringer mod forskellige ukrudtsbestande

- [Løsningsforslag til ukrudtsbekæmpelse](#)

Effekttabellen samler information om effekt af midler og strategier til ukrudtsbekæmpelse i kartofler. Effekttabellen samler resultater fra forsøg suppleret med praktiske erfaringer, hvor der ikke er forsøgsdata.

- [Effekttabel for ukrudtsmidler i kartofler.](#)

PAS PÅ DE 'NYE' UKRUDTSARTER

Pigæble og kantbæger breder sig hurtigt og giver store problemer i kartoffelproduktionen. Der er udført en screening af ukrudtsmidlernes effekt ved at udså kantbæger, pigæble og sort natskygge i forsøgsparcer. Proman og clomazon (f.eks. Centium) har haft en meget høj effekt mod både kantbæger og pigæble. Efter behandling med Fenix og Boxer er der en betydelig bestand tilbage i parcellerne, men da der i forsøget ikke har været et ubehandlet forsøgsled, kan det eksakte effektniveau ikke fastlægges. Sort natskygge er bekæmpet effektivt med Proman og clomazon.

Lugning af de første pionerer af pigæble og kantbæger er et must for at begrænse fremtidige problemer.